

TAISNOŠANA TIKAI TICĪBĀ

SABATA PĒCPUSDIENAI

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 2:15-21, Ef. 2:12, Fil. 3:9, Rom. 3:10-20, 1. Moz. 15:5 ,6, Rom. 3:8

ATMIŅAS PANTS:

„Līdz ar Kristu esmu krustā sists, bet nu nedzīvoju es, bet mani dzīvo Kristus; bet, cik es tagad dzīvoju miesā, es dzīvoju ticībā uz Dieva Dēlu, kas mani ir milējis un nodevies par mani.” (Gal. 2:20)

Kā mēs pagājušajā nedēļā redzējām, Pāvilam Antiohijā izcēlās publisks strīds tādēļ, ka Pēterim pietrūka konsekvences starp ticību, ko viņš aizstāvēja, un parādīto uzvedību. Pētera lēmums neēst kopā ar bijušajiem pagāniem vedināja uz domu, ka viņi labākajā gadījumā ir otrā ranga kristieši. Pētera rīcība netieši norādīja, ja viņi patiešām grib būt Dieva ģimenes daļa un baudīt visa sadraudzības galda svētības, tad viņiem vispirms ir jāpakļaujas apgraizīšanas rituālam.

Ko Pāvils patiesībā teica Pēterim šajā saspringtajā situācijā? Šonedēļ mēs pētīsim, kas visdrīzāk ir kopsavilkums tam, kas notika tālāk. Šī nodaļa satur dažas viskoncentrētākās frāzes Jaunajā Derībā, kas ir fundamentālas gan evaņģēlija, gan atlikušās vēstules galatiešiem izpratnei. Daži no šiem atslēgvārdiem ir taisnošana, taisnība, bauslības darbi, pārlicība un nevis tikai ticība, bet Jēzus ticība.

Ko Pāvils domāja ar šiem terminiem, un ko tie mums māca par glābšanas plānu?

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 22. oktobrī.

„TAISNOŠANAS” JAUTĀJUMS

Gal. 2:15, 16

Pāvils raksta Gal. 2:15: „Mēs – dzimuši jūdi un ne pagānu grēcinieki.” Kā tu domā, kāpēc viņš tā saka? _____

Pāvila vārdi ir jāsaprot kontekstā. Lai mēģinātu dabūt jūdu kristiešus savā pusē, Pāvils iesāk ar to, kam viņi varētu piekrist – ar tradicionālo šķirtni starp jūdiem un pagāniem. Jūdi bija Dieva izredzēti, viņiem bija uzticēts Viņa likums un viņi baudīja ieguvumus no derības attiecībām ar Dievu. Bet pagāni bija grēcinieki, viņu uzvedību neapvaldīja Dieva likums, un viņi bija ārpus derības apsolījuma (Ef. 2:12, Rom. 2:14). Pagāni, protams, bija acīmredzami „grēcinieki”, bet 16. pantā Pāvils brīdina jūdu kristiešus, ka viņu garīgās privilēģijas nepadara viņus Dievam vairāk pieņemamus, jo neviens netiek taisnots ar „bauslības darbiem”.

Pāvils Gal. 2:16, 17 lieto vārdu „taisnots” četras reizes. Ko viņš domāja ar „taisnošanu”? Pārdomā 2. Moz. 23:7 un 5. Moz. 25:1. _____

Darbības vārds „taisnot” Pāvilam ir atslēgvārds. No 39 reizēm, kur tas parādās Jaunajā Derībā, 27 reizes tas ir minēts Pāvila vēstulēs. Viņš to lieto astoņas reizes vēstulē galatiešiem, ieskaitot šīs četras reizes Gal. 2:16, 17. Taisnošana ir jurisprudences termins, ko lieto likuma tiesā. Tas ir saistīts ar spriedumu, ko tiesnesis izsaka, ja persona tiek pasludināta par nevainīgu apsūdzībā, kas ir celta pret viņu. Pretstats tam ir notiesāšana. Bez tam, tā kā vārdiem “taisns” un “taisnīgs” ir viena un tā paša grieķu vārda cilme, cilvēkam „būt taisnotam” nozīmē arī to, ka šī persona tiek uzskatīta par taisnu. Tādējādi taisnošana ietver vairāk nekā vienkārši piedošanu. Tas ir pozitīvs paziņojums, ka persona ir taisna.

Dažiem jūdu ticīgajiem taisnošana tomēr bija arī saistīta ar attiecībām. Tā ietvēra viņu attiecības ar Dievu un Viņa derību. Būt „taisnotam” nozīmēja arī, ka persona tika uzskatīta par uzticīgu Dieva derības komūnas locekli, par Ābrahāma ģimeni.

Izlasi Gal. 2:15-17. Ko Pāvils šeit tev saka, un kā tu vari šos vārdus attiecināt uz savu kristieša pieredzi? _____

BAUSLĪBAS DARBI

Pāvils Gal. 2:16 trīs reizes saka, ka cilvēks netiek taisnots ar „bauslības darbiem”. Ko viņš domā, sakot „bauslības darbi”? Kā šie panti (Gal. 2:16, 17, 3:2, 5, 10; Rom. 3:20, 28) palīdz mums saprast to nozīmi? _____

Pirms mēs spējam saprast frāzi „bauslības darbi”, mums vispirms ir jāsaprot, ko Pāvils domā ar vārdu „bauslība”. Vārds „bauslība” (grieķu valodā „nomos”) Pāvila vēstulēs ir atrodams 121 reizi. Tas var attiekties uz daudz un dažādām lietām, ieskaitot Dieva gribu Saviem ļaudīm, pirmās piecas Mozus grāmatas, visu Veco Derību un pat vienkārši kā vispārīgu principu. Tomēr galvenokārt Pāvils to lieto, runājot par visu Dieva baušļu kopu, ko Viņš Saviem ļaudīm deva caur Mozu.

Frāze „bauslības darbi”, iespējams, tāpēc ir saistīta ar visiem likumiem, kas atrodami bauslībā un ko Dievs ir devis caur Mozu, vienalga, vai tie ir morāles baušļi vai ceremoniālie. Pāvils vēlas pateikt, ka nav svarīgi, cik ļoti kāds cenšas sekot un paklausīt Dieva likumam, mūsu paklausība nekad nebūs pietiekami laba, lai Dievs mūs taisnotu, lai pasludinātu mūs par taisniem Dieva priekšā. Tas ir tāpēc, ka Viņa likums pieprasa pilnīgu uzticību domās un rīcībā, nevis tikai dažbrīd, bet vienmēr, nevis tikai dažiem Viņa baušļiem, bet visiem.

Lai gan frāze „bauslības darbi” neparādās Vecajā Derībā un nav atrodama arī Jaunajā Derībā ārpus Pāvila vēstulēm, satriecošs šīs frāzes nozīmes apstiprinājums radās 1947. gadā, kad atrada Nāves jūras ruļļus, rakstu kolekciju, ko bija pārrakstījusi grupa jūdu, ko sauca par esēņiem un kas dzīvoja Jēzus laikā. Lai gan tie bija ebreju valodā, vienā no ruļļiem bija tieši šī frāze. Ruļļa nosaukums ir „Miqsat Ma'as Ha-Torah”, kas nozīmē „Svarīgi bauslības darbi”. Rullī ir aprakstīti neskaitāmi jautājumi, kas balstīti uz Bībeles likumiem un ir saistīti ar svētu lietu pasargāšanu no apgānīšanas, ieskaitot dažus tādus, kas izcēla jūdus kā atšķirtus no pagāniem. Beigās autors uzraksta, ka, ja šie „bauslības darbi” tiek ievēroti, tad „tu būsi atzīts par taisnu” Dieva priekšā. Atšķirībā no Pāvila, autors lasītājam nepiedāvā taisnību, kas balstīta ticībā vien, bet kas balstīta uzvedībā.

Pēc savas pieredzes runājot, cik labi tu ievēro Dieva likumu? Vai tev patiešām šķiet, ka tu to ievēro tik labi, ka vari tikt taisnots Dieva priekšā, balstoties uz savu likuma ievērošanu? (skat. Rom. 3:10-20) Ja nē, tad kāpēc? Kā tava atbilde palīdz tev saprast, ko Pāvils vēlas pateikt? _____

MŪSU TAISNOŠANAS PAMATS

„.. un atrastos Viņā, negūdam savu taisnību no bauslības, bet no Kristus ticības, taisnību no Dieva uz ticības pamata.” (Fil. 3:9)

Mums nevajadzētu uzskatīt, ka jūdu kristieši vedinātu uz domu, ka ticība Kristum nav svarīga. Galu galā, viņi visi taču bija ticīgi Jēzum. Viņiem visiem bija ticība Viņam. Uzvedība tomēr parādīja viņu sajūtu, ka ar ticību vien nepietiek. Tai jābūt papildinātai ar paklausību, it kā mūsu paklausība kaut ko varētu pievienot pašam taisnošanas aktam kā tādām. Taisnošana, viņi teica, ir gan ticībā, gan darbos. Veids, kā Pāvils atkārtoti pretstata ticību Kristum un bauslības darbus, norāda uz viņa spēcīgo pretestību pret šāda veida „gan, gan” metodi. Ticība un tikai ticība vien ir taisnošanas pamats.

Arī Pāvilam ticība nebija tikai abstrakta ideja. Tā bija nesaraujami saistīta ar Jēzu. Patiesībā frāze, kas Gal. 2:16 divreiz tulkota kā „ticība Kristum”, ir daudz dziļāka, nekā jebkurš tulkojums to spētu izteikt. Grieķu valodas frāze ir tulkota burtiski kā Jēzus „ticība” vai „uzticība”. Šis burtiskais tulkojums atklāj spēcīgu pretstatu, ko Pāvils ienes starp bauslības darbiem, ko mēs darām, un Kristus darbu, kas paveikts mūsu labā, darbiem, ko Viņš, būdams uzticīgs (tātad, „Jēzus uzticība”), ir izdarījis mums.

Svarīgi ir atcerēties, ka ticība pati par sevi neko nepievieno taisnošanai, it kā tā būtu pati par sevi atalgojama. Tā vietā ticība ir līdzeklis, ar ko mēs turamies pie Kristus un Viņa darba mūsu labā. Mēs netiekam taisnoti uz mūsu ticības pamata, bet uz Kristus uzticības pamata, ko mēs sev pieprasām ticībā.

Kristus izdārīja to, ko nevienam citam nav izdevies izdarīt, un tas ir: vienīgi Viņš bija uzticīgs Dievam visā, ko Viņš darīja. Mūsu cerība ir Kristus uzticībā, nevis mūsu pašu. Kāds autors to izsaka šādi: „Mēs neticam Kristum, lai tiktu taisnoti ticībā, bet lai mēs varētu tikt taisnoti viņa (uz)ticībā Dievam.” (Džons Makrejs „Pāvils: Viņa dzīve un mācība” (John McRay „Paul: His Life and Teaching (Grand Rapids, Mich.: Baker Academic, 2003), 355. lpp.)

Kāds agrīns Gal. 2:16 tulkojums labi izsaka Pāvila domu: „Tāpēc mēs zinām, ka cilvēks netiek taisnots no bauslības darbiem, bet Jēzus, Mesijas ticības dēļ, un mēs ticam Viņam, Mesijam Jēzum, ka no Viņa ticības, no Mesijas ticības mēs tiekam taisnoti un nevis no bauslības darbiem.”

Izlasī Rom. 3:22, 26, Gal. 3:22, Ef. 3:12 un Fil. 3:9. Kā šie un iepriekš lasītie panti palīdz mums saprast pārsteidzošo patiesību, ka Kristus uzticība mūsu labā, Viņa pilnīgā paklausība Dievam ir vienīgais pamats mūsu ticībai?

TICĪBAS PAKLAUSĪBA

Pāvils skaidri pasaka, ka ticība ir pats pamats kristīgai dzīvei. Tas ir līdzeklis, ar ko mēs turamies pie apsolījumiem, kas mums ir Kristū. Bet kas tieši ir ticība? Ko tā ietver?

Ko šie panti māca mums par ticības izcelsmi? 1. Moz. 15:5, 6, Jāņa 3:14-16, 2. Kor. 5:14, 15, Gal. 5:6. _____

Īsta Bībeles ticība vienmēr ir ar atsaukšanos uz Dievu. Ticība nav kaut kādas jūtas vai attieksme, par ko cilvēks kādu dienu izlemj, ka viņam tā būs, jo Dievs to prasa. Tieši pretēji, īsta ticība sākas sirdī, kuru ir aizskārušas pateicības jūtas un mīlestība Dieva labestības dēļ. Tieši tāpēc, kad Bībele runā par ticību, šī ticība seko Dieva parādītai iniciatīvai. Ābrahāma gadījumā, piemēram, ticība ir viņa atbilde uz pārsteidzošajiem apsolījumiem, ko Dievs viņam dod (1. Moz. 15:5, 6), bet Jaunajā Derībā Pāvils saka, ka ticība ir pilnībā iesakņojusies mūsu izpratnē par to, ko Kristus mūsu labā ir izdarījis pie krusta.

Jā ticība ir atsaukšanās uz Dievu, ko tai vajadzētu ietvert? Pārdomā, ko šie panti saka par ticības dabu: Jāņa 8:32, 36, Ap. d. 10:43, Rom. 1:5, 8; 6:17; Ebr. 11:6; Jēk. 2:19. _____

Daudzi cilvēki definē ticību kā „ticēšanu”. Šī definīcija rada problēmas, jo grieķu vārds „ticība” ir lietvārds, kas darināts no darbības vārda „ticēt”. Lietot vienu formu, lai definētu otru, būtu tas pats, kas teikt, ka „ticība nozīmē, ka tev ir ticība”. Tas mums neko neizsaka.

Rūpīga Rakstu pētīšana atklāj, ka ticība ietver ne tikai zināšanas par Dievu, bet garīgu saskaņu jeb šo zināšanu pieņemšanu. Tas ir viens iemesls, kāpēc ir svarīgi iegūt pareizu priekšstatu par Dievu. Sagrozīti uzskati par Dieva raksturu var būt par iemeslu grūtākai nonākšanai pie ticības. Bet ar intelektuālu piekrišanu nepietiek, jo arī „dēmoni tic”. Patiesa ticība ietekmē arī cilvēka dzīvesveidu. Rom. 1:5 Pāvils raksta arī par „ticības paklausību” (angļu tulk.). Pāvils nesaka, ka paklausība ir tas pats, kas ticība. Viņš ar to domā, ka patiesa ticība ietekmē visu cilvēka dzīvi, nevis tikai prātu. Tā ietver nodošanos mūsu Kungam un Glābējam Jēzum Kristum, nevis tikai likumu sarakstu. Ticība ir tas, ko mēs darām un kā mēs dzīvojam, un kam mēs uzticamies, tieši tāpat kā tas, par ko mēs esam pārliecināti.

VAI TICĪBA VEICINA GRĒKU?

Viena no galvenajām apsūdzībām pret Pāvilu bija tā, ka viņa evaņģēlijs par taisnošanu ticībā vien iedrošina cilvēkus grēkot (skat. 3:8, 6:1). Nav šaubu, ka apsūdzētāji sprieda tā: ja jau cilvēkiem nav jāievēro likums, lai Dievs viņus pieņemtu, kāpēc tad viņiem vajadzētu uztraukties par to, kā viņi dzīvo?

Kā Pāvils atbild uz apsūdzību, ka doktrīna par taisnošanu tikai ticībā ierosina grēcīgu uzvedību? Gal 2:17, 18 _____

Uz savu pretinieku apsūdzību Pāvils atbild ar iespējami spēcīgākiem izteicieniem: „Dievs lai žēlīgs!” (angļu tulk.) Lai gan cilvēks pēc nākšanas pie Kristus atkal var krist grēkā, atbildība par to noteikti nav Kristum.

Kā Pāvils apraksta šo savienību ar Jēzu Kristu? Kā šī atbilde atspēko viņa pretinieku iebildumus? Gal. 2:19-21 _____

Pāvils savu pretinieku spriešanu uzskatīja vienkārši par muļķīgu. Pieņemt Kristu ticībā nav kaut kas parasts. Tā nav spēle ar nosaukumu „Debesis veido ticību”, kur Dievs uzskata cilvēku par taisnu bez reālām izmaiņām viņa dzīvē. Tieši otrādi, pieņemt Kristu ticībā ir ārkārtīgi radikāli. Tas ietver pilnīgu savienību ar Kristu – savienību gan Viņa nāvē, gan augšāmcelšanā. Garīgi runājot, Pāvils saka, ka mēs esam krustā sisti līdz ar Kristu un mūsu vecais, grēcīgais gājums, kas bija sakņots savtībā, ir beidzies (Rom. 6:5-14). Mēs esam radikāli sarāvuši saites ar pagātni. Viss ir jauns (2. Kor. 5:17). Mēs esam arī uzmodināti jaunai dzīvei Kristū. Augšāmceltais Kristus dzīvo mūsos, ikdienas darot mūs arvien līdzīgākus un līdzīgākus Sev. Ticība Kristum tāpēc nav ievads grēkam, bet aicinājums uz dziļākām, bagātīgākām attiecībām ar Kristu, kādas nekad nevar atrast uz likumu balstītā reliģijā.

Kā tu uztver domu par glābšanu tikai ticībā, bez bauslības darbiem? Vai tas tevi varbūt nedaudz aizskar, liekot domāt, ka tas ir aizbildinājums grēkam, vai arī tu priecājies par to? Ko tava atbilde liecina par tavu izpratni par glābšanu? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Man atkal un atkal ir rādītas briesmas, ka mēs kā tauta kavējamies pie nepareiziem uzskatiem par taisnošanu ticībā. Man rādīja, ka sātans strādās īpašā veidā, lai samulsinātu prātus šajā jautājumā. Dieva likums ir bijis daudz pārspriests, un tas draudzēm ir atklāts gandrīz bez Jēzus Kristus atziņas un Viņa attiecībām pret likumu, kā tas bija ar Kaina upuri. Man rādīja, ka daudzi ir atturēti no ticības sajauktu, mulsinošu glābšanas uzskatu dēļ, jo kalpotāji ir strādājuši nepareizi, lai aizsniegtu cilvēku sirdis. Jautājums, kas ir nodarbinājis manu prātu gadiem ilgi, ir piedēvētā Kristus taisnība. (..) Nav neviena jautājuma, pie kura vajadzētu kavēties nopietnāk, ko vajadzētu atkārtot biežāk vai ko vajadzētu nostiprināt stingrāk cilvēku prātos, kā kritušā cilvēka neiespējamība kaut ko nepelnīt ar saviem vislabākajiem darbiem. Glābšana ir tikai ticībā Jēzum Kristus.” (E. Vaita „Ticība un darbi”, 18., 19. lpp.)

„Bauslība prasa taisnību, un to grēcinieks ir parādā bauslibai; bet viņš ir nespējīgs to sniegt. Vienīgais ceļš, kā tas var iegūt taisnību, ir ticība. Ticībā viņš Dievam var pienest Kristus nopelnu, un Kungs sava Dēla paklausību pieskaita grēciniekam. Cilvēka kļūdu vietā tiek pieņemta Kristus taisnība, un Dievs nožēlojošai, trīsošai dvēselei piedod, to taisno, izturas pret viņu tā, it kā tā būtu taisna un mīl viņu tāpat kā savu Dēlu.” (E. Vaita „Izmeklētas vēstis”, 1. sēj., 367. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pirmajā citātā E. Vaita saka, ka nevienu tematu nevajadzētu uzsvērt vairāk par taisnošanu ticībā. Grupā pārrunājiet, vai viņas komentārs mūsdienās ir tikpat nodevīgs, kā tas bija toreiz, pirms simts gadiem, kad viņa to rakstīja. Ja jā, tad kāpēc?

2. Kāpēc Pāvils saka, ka Kristus būtu veltī miris, ja taisnošana būtu caur likumu? Gal. 2:21. Ko viņš ar to domā?

KOPSAVILKUMS:

Pētera uzvedība Antiohijā vedināja uz domu, ka kādreizējie pagāni nevar būt patiesi kristieši, ja viņi vispirms netiek apgraizīti. Pāvils norāda uz šādas domāšanas kļūdīgumu. Dievs nevienu nevar pasludināt par taisnu uz šīs personas uzvedības pamata, jo pat vislabākie cilvēki nav perfekti. Viņa acīs grēcinieks var kļūt taisns, tikai pieņemot to, ko Dievs mūsu dēļ ir paveicis Kristū.